

VERSLAG VAN DE MAANDVERGADERING

te Maastricht op 5 januari 1978

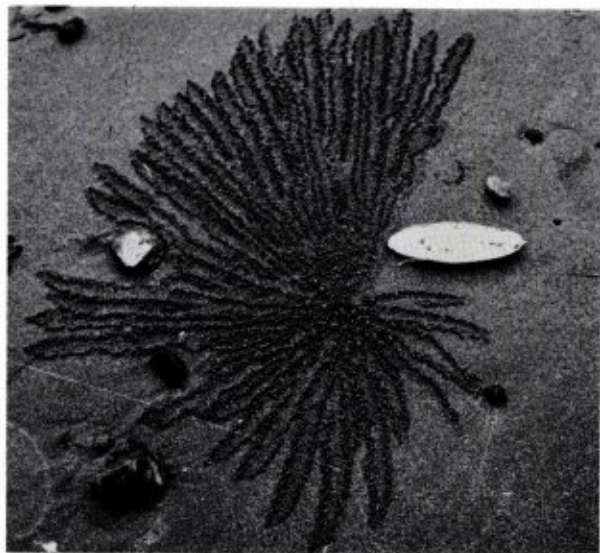
Met de beste wensen voor de leden van het Genootschap opende de voorzitter de eerste bijeenkomst in het nieuwe jaar.

Verheugend was de aanwezigheid van de mijtenonderzoeker Dr. van Eijndhoven uit Haarlem, die steeds als de mijtengastheren, de vleermuizen, in Limburg terug zijn, ook de maandvergadering bezoekt.

De voorzitter gaf een terugblik op de aktie "Geef om de Natuur", en sprak zijn teleurstelling uit over de geringe aktie die er in Maastricht gevoerd werd.

Hij maakte ook melding van een brief van Dr. P.J.H. van Bree van het Instituut voor Taxonomische Zoölogie van de Universiteit van Amsterdam, waarin deze wees op het wetenschappelijk belang van het ruilverkeer van het Genootschap en waarschuwde tegen overhaaste beslissingen met betrekking tot de opheffing van de uitgave van de Publicaties.

De heer Gijtenbeek maakte melding van opvallende trek van meeuwen en eenden op 1 jan. 1978. Tussen 10 en 12 uur bij de Maas te Maastricht vlogen duizenden meeuwen en formaties eenden (in groepjes van 5-50 en meer). Gewoonlijk vliegen de meeuwen daar 's morgens in noordelijke richting, vanaf hun

Vraatsporen van een krabbetje: het oppervlakkige zandlaagje is weggekrabd. De niet eetbare resten zijn tot kleine balletjes samengevoegd.

slaapplaats in Eijsden naar hun fourageergebied. De heer Kemp meende dat zeer harde wind en verstoring door jagers de oorzaak van plotseling trekgedrag kon zijn. Tevens wees hij erop dat eenden vaak 's nachts fourageren en 's morgens naar hun slaapgebied (grintgat Eijsden) terugvliegen. De Heer van Mourik meende dat de uit het noorden opkomende vorst waarschijnlijk de belangrijkste oorzaak voor plotselinge trek zou zijn. Dit geldt zeker voor ganzen en kieviten. Maar voor meeuwen?

De heer van Noorden deelde mee, dat hij een "Pelargonium" (geranium) als kamerplant heeft waarbij plotseling een "Orobanché" (bremraap) te voorschijn kwam. Doordat zijn vrouw de kostganger als 'onkruid' verwijderd had, was hij niet in staat geweest hem op naam te brengen. In de literatuur had hij nergens informatie kunnen vinden over een bremraap die op Pelargonium groeide, wel op Geranium (zie Heukels). Opmerkelijk was ook, dat de potgrond bestond uit een mengsel van gewone potgrond en grond die hij uit de vrije natuur (bij Ingber) gehaald had.

De heer Meijs maakte de leden er op attent, dat er bij de Campagne in Maastricht een lössaafgraving dreigde, die het landelijk schoon zou aantasten. Hij verzocht het Bestuur een bezwaarschrift bij B en W van Maastricht in te dienen tegen de verlenging van de vergunning. Tijdens de discussie werd besloten eerst eens poolshoogte te nemen.

Tevens vroeg de heer Meijs aandacht voor de kwalijke neveneffecten van de Aktie Geuldal voor sommige agrariërs. Vele toeristen veroorzaken schade aan de cultuurgewassen en natuurterreinen. De agrariërs overwegen dan ook de voetpaden af te sluiten en de huur van de Heimansgroeve op te zeggen.

De heer Kemp schilderde de problemen die in de buurt van Rekum ontstonden toen men de vallei van Ziepbeek als natuurreserveaat ging inrichten en het natuurgebied overbevolkt raakte door trimmers, ruiters en automobilisten.

De heer Gilissen vertelde dat bij het Museum door een groenteboter een ruinehagedis (*Lacerta sicula campestris*) werd gebracht, die waarschijnlijk via groenten uit het Middellandse zeegebied hier terecht was gekomen.

Na deze mededeling deed de heer Gilissen als voorzitter van de Vogelstudiegroep verslag van de activiteiten van deze groep. Deze groep heeft diverse onderzoeken onder handen en al verschillende verslagen uitgebracht. Een verslag van de activiteiten tot nog toe volgt binnenkort.

Na de pauze hield de heer van Nieuwenhoven een zeer interessante voordracht over de herbegroeiing van een vulkanisch eiland vlak bij de Krakatau, Anak-Krakatau, ontstaan in 1927. Aan de hand van mooie dia's zagen we hoe moeilijk het is voor de natuur om een tropisch eiland bestaande uit zwarte as te veroveren. Het is opmerkelijk hoe, ondanks de grote temperatuurverschillen, de

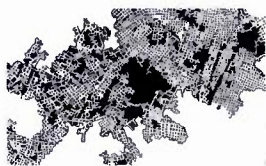
Een krab, die met een bal zand sjuwt alvorens die weg te gooien.

STUDIEGROEP ONDERAARDSE KALK- STEENGROEVEN

De onlangs opgerichte Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven is een nieuwe studiegroep van het Genootschap, waarmee een oude traditie wordt

voortgezet, nl. het bestuderen van vele interessante aspecten van de unieke Zuidlimburgse "mergelgrotten".

De studiegroep is een bundeling van krachten die reeds werkzaam waren op het terrein van cultuur- en natuurhistorie der onderaardse kalksteengroeven. Het reeds enkele jaren bestaande Instituut voor Groevenonderzoek in Limburg i.o. heeft nu in deze studiegroep definitief onderdak gevonden. Leden van dit Instituut i.o. vervaardigden onlangs in samenwerking met het Natuurhistorisch Museum van Maastricht een rondreizende expositie over het ontstaan van de gangenwereld, het oude ambacht van blokbreken.

hoge zuurgraad van de bodem en overstromingen door het zoute zeewater zich mossen en varens vestigen en er zelfs een cocosnoot ontkiemt en kreeften holen maken in de oevers.

Ter vergelijking kregen we een rijk mangrovebos uit West-Java voorgeschoteld, waar in de vele lagunes onze "kamerplanten" rijk bloeiden. Indrukwekkend waren de serie opnames van visjes die op het droge leefden en kreeften die tijdens het eten zandbolletjes maakten of bij het graven van het hol ballen zand van een halve hand groot met één beweging van de poten in het rond gooiden. Dit gebied van dieren met ogen op steeltjes, bloemen op buisjes en bomen op stelten bleek voor onze voorzitter een onuitputtelijke bron van nieuwe natuurervaringen te zijn geweest.

De leden waren zo geboeid dat het moeite kostte uit de ban van zijn verhaal en dia's te komen en er werd dan ook plezierig wat nagepraat.

De studiegroep bestaat uit enkele "kernleden" welke het initiatief genomen hebben en studie in de onderaardse kalksteengroeven zullen trachten te stimuleren en te coördineren.

De studiegroep heeft een open karakter, in dié zin dat een ieder met serieuze bedoelingen voor de duur van een projekt aansluiting kan vinden.

Het is nadrukkelijk de bedoeling om het rekreatieve element uit te sluiten. Het gaat uitsluitend om activiteiten met een wetenschappelijke of een edukatieve pretentie.

De studiegroep bestaat voorlopig uit de volgende kernleden:

J.Cobben, Abtstraat 24, Maastricht (sekretaris)

J.Dieren, Valkenburg.

E.de Grood, Bemelen.

H.Kamphoven, Maastricht.

M.Wijnen, Maastricht.

Projekten zijn voorlopig:

1. Herziening en uitbreiding groevenlijst Dr.A.Van Wijngaarden.
2. Jaarlijkse deelname aan de Census Vleermuizen, onder auspiciën van het R.I.N. te Leersum.
3. Voortgezette cultuurhistorische inventarisatie der gangenstelsels, in het bijzonder van de restanten van het Sint-Pietersberg-labyrint.